

מחסור במתנדבים מונע הצלת חיים

בכנס למניעת התאבדויות בעזרת האינטרנט, קראה ח"כ רויטל סויד, יו"ר השדולה למאבק בשיח אלים, לנציגת פייסבוק ג'ורדנה קוטלר, לקיים קמפיין מיידי למאבק באובדנות. פרופ' זלצמן: בכמחצית מהמקרים ידעו חברים לפני על הכוונה להתאבד ולא התערבו. כ-500 מתאבדים בשנה מתוך כ-6000 נסיונות; 65 אלף פניות לער"ן לא נענות; מנכ"ל ער"ן דוד קורן: מחסור במתנדבים מונע הצלת חיים. ח"כ סויד הוסיפה: "יש קריאות מצוקה ברשת. אם נקשיב ונושיט יד נוכל להציל חיים"

בכנס שנערך הבוקר בכנסת להצלת חיים ברשת, בהשתתפות מומחים, נבחרו ציבור וגופים העוסקים בנושא, אמרה ח"כ רויטל סויד, יו"ר השדולה לשיח אלים, מסית ובריוני, ויוזמת הכנס: הרשת יכולה להציל חיים- "ניתן למנוע את מקרה ההתאבדות הבא. **אותות המצוקה ותמרורי האזהרה של מי שמבקש לשלוח יד בנפשו נמצאים ברשת- כל שנותר הוא שיהיה מי שיזהה המצוקה ויתן מענה. אנשים זועקים לעזרה ושולחים אותות מצוקה ברשת, צריך רק לשמוע אותם ולהקשיב מדובר בהצלת חיים."**

בכנס בנושא אובדנות והדרכים להציל חיים באמצעות האינטרנט דברו מומחים, כולל נציגת פייסבוק, וניסו לענות כיצד נאבקים ברוח הגבית שניתן ברשת למתאבדים פוטנציאליים ומאידך, איך נעזרים בטכנולוגיה של הרשת כדי להציל חיים. נציג ער"ן, שיזם את הכנס יחד עם ח"גכ רויטל סויד, אמר שמחסור במתנדבים מונע מהם להציל חיים. דוד קורן, מנכ"ל עמותת ער"ן, שערכה את הכנס בשיתוף ח"כ סויד, הדגיש כי "יש מחסור בכ-400 מתנדבים, וזה מונע מאיתנו לתת מענה לאובדניים. יש תסכול שלא מצליחים להגיע לכולם. צורך להרחיב את מעגל המתנדבים"

ג'ורדנה קוטלר, אחראית קשרי החוץ והממשל בפייסבוק, אמרה: אנחנו בפייסבוק מומחים בטכנולוגיה אבל לא מומחים בכל הנושאים האחרים. חשוב לנו להתייעץ כדי לעשות את הדבר הנכון. בקיץ שינינו את מערכת הדיווחים בכל הקשור להתאבדות. רוצים לעזור גם לחבר שרואה את הפוסט האובדני".

בתגובה, קראה ח"כ סויד לפייסבוק להעלות באופן מיידי קמפיין בנושא. ח"כ עמיר פרץ שנכח בדיון חיזק והוסיף כי "כל הזמן שומעים קמפיינים בנושא תאונות דרכים. צריך לשמוע גם קמפיינים בנושא ההתאבדות, שיבינו שאין בזה שום דבר הירואי".

מנהל מרכז "גהה" לבריאות הנפש, פרופ' גיל זלצמן, נמנע מלהאשים את פייסבוק והרשתות החברתיות: "האינטרנט הוא אמצעי תקשורת. הוא לא אחראי על ההתאבדויות ולא אחראי על מניעתן. 46% מההתאבדויות אצל צעירים היה חבר שידע על כוונת ההתאבדות ולא דיווח" "אלה נתונים מחרידים", אמרה ח"כ סויד, והדגישה כי תפנה לשר החינוך בעניין זה. עוד הצביעה סויד על הבעייתיות שבאיחור על הדיווח. כיום הנתונים על מספר המתאבדים מתקבלים באיחור של שלוש שנים ופעמים רבות מדובר בדיווח חסר.

יונתן דוכן מ"כפתור אדום" סיפר על מקרה מהשנה האחרונה, "נערה עברה בית ספר במהלך שנת הלימודים ולא השתלבה. פתחו עמוד באינסטגרם שקורא לרבקה להתאבד. עמוד עם 842 עוקבים. מי שעזר לה היו הנערות סביבה, חברות שפנו אלינו. ביקשנו מאינסטגרם ופייסבוק שיסגרו את העמוד. הכוח האמיתי לעזור לילדים נמצא אצל הילדים עצמם ותפקידנו לעזור לילדים".

במהלך הכנס הקריאה ד"ר שירי דניאלס, המנהלת

ביוזמת ח"כ רויטל סויד, יוזמת

ד"ר שירי דניאלס: רוב האנשים נעזרים באיש מקצוע הפחד מסטיגמות בקבלת טיפול

שיחה אמיתית
לא צריך לסחוב הכול על הגב.
מכתב אחרון אבל לא היה האומץ. כבר הכנתי את החבל.
מה היה קורה אם אף אחד לא היה בצד השני לעזור

הרצוג: רויטל הרימה את הדברים האלה על בדר היום. זה לא רק שדולה חשובה, זאת שדולה מצילת חיים.

נתונים דוד קורן: מנו: כמו המצאת הרכב, אין תמרורים, אין הסדרה.

צריך לפנות לשר החינוך

פרץ: האם בעידן הפייסבוק יש יותר התאבדויות?
דוד: מספר של 500 התאבדויות די יציב. השיעור די זהה. כמוכן שאנשים לא מתאבדים בגלל פייסבוק. ברמה התקציבית אפשר להציל חיים בדרך זולה יותר מאשר במקרים אחרים.

זלצמן: אי אפשר להאשים את האינטרנט, זה רק אמצעי תקשורת להעברת המסר. יש ערוץ נוסף שמתמודד עם מצוקה והזדמנות לסיוע. אפשר בזמן אמת. יש פה גם שאלות של זכויות הפרט. חשיבות של הסרת תכנים. 46% אחוז מההתאבדויות אצל צעירים היה חבר שידע על הכוונה להתאבד ולא דיווח

נחמן שי: אהיה לעזרתך תמיד

שירי: נחשבו על קמפיין רחב היקף שיגיע לכולם. אותי מטריד מי שלא פנה. תפקיד חשוב בהקשר הרחב יותר.

קצין ביחידת המו"מ במשטרת ישראל, מפקח עומר פרי: מאות אירועים בשנה, אדם נמצא כבר על הגג וצריך להוריד אותו או על הגג המטאפורי, על המקלדת. בין בא לי למות לבין לקחתי 40 כדורים ולהתראות עולם אכזר. כשאירוע הזה מגיע מתייחסים במידת החומרה. חובתנו לוודא שלאזרח שלום ובמהירות האפשרית. לרוב זה מגיע בזמן אמת אבל יש אתרים שזה לוקח זמן.

שושי הרץ: לפני כשנתיים וחצי כמה המועצה. יש התקדמות אדירה בטיפול הממשלתי וגם בטיפול בבריונות ברשת. הנתונים על מספר המתאבדים מגיע רק שלוש שנים אחרי. הקמנו מערך חירום להכשרת פרמדיקים במד"א למצוקה נפשית. הכי חשוב, הגדלנו את היקף התמיכה לגופים כמו ער"ן.

עמיר פרץ: מביע הערכה גדולה לכך שהכנסת את הנושא לחיים הפרלמנטריים. זה היה בנושא ואת הופכת אותו למרכזי. לגבי השיח האלים ברשת. מביע הערכה לעוסקים במלאכה. הערכה מיוחדת לאבשלום. אחת הבעיות היא התכנסות המשפחה בתוך עצמה וההורים שואלים במה אנחנו אשמים. אבשלום אתה עושה מעשה אמיץ, אתה חושף את החיים, פותח את הפצע בפני כולם ולא נותן לו להגליד. איזה קמפיינים הופכים התאבדות למשהו לא רצוי. התאבדות זה לא אומץ לב, יש מספיק אנשים מסביב. כמושיש קמפיינים נגד תאונות דרכים. זה לא דבר הירואי. העולים מאתיופיה, מצב חברתי משפיע, מעצדם בחברה הישראלית

רויטל: אחת התובנות לגבי קמפיין

קרן גינת, רמ"ח בריאות הנפש בצה"ל: רוצה לערער שתי הנחות יסוד. כשמדברים על התאבדויות בישראל זה מ-2013 ומדובר בתת דיווח. הרבה יותר קל לכתוב חנק, התקף לב. סיבות דתיות, סטיגמה. לשאלת פרץ, אנחנו לא מתייחסים לגלי ההשפעה של כל מתאבד. יש השפעה ויראלית. פעם היו מתאבלים התלמידים. בצהל עוסקים בנושא שנים רבות, אינטנסיבי, תכנית למניעת התאבדות, צמצמנו ביותר מצי ויש עוד הרבה עבודה. פיילוט שעבד ב-8200, עשינו תיבת פניות אנונימית לפנייה במצוקה במקום לפנות לקב"ן. חיברנו מילות מצוקה ואז יופיע הפנייה למומחה. לאיודעת אם זה היה אפקטיבי ואם מנענו התאבדות. צמצום הנשק, אמירה פיקודית ועבודה על שתי מערכות- ספירה כמותית וקמפיין צנוע בצה"ל.

יואל חסון : תודה על מה שאת עושה. יש הרבה קריאות שווא וצריך לדעת למצוא את מה שבאת נכון, כמה שיותר אנשי מקצוע שיודעים לבדיל בין אמירה כללית לאמירה משמעותית ולתת לכך משאבים.

ח"כ יהודה גליק : חשיבות של הקשב. זעקת ההתאבדויות היא עמוקה. בקרב נוער לפעמים זה על שטות. מישיה שאני מכיר ספרה שביתה כתבה משהו בווטסאפ ונחשפתי למצוקה שנפתרה בשנייה. זה יכול היה להתגלגל הלאה. הכוח העצום של הרשת מאפשר לנו להיות ערניים לכל השלבים- זעקה תקשיבו לי אני במצוקה. כמו הטרדה מינית שאנשים ערניים, כל חבר צריך להיות ערני.

רפ"ק קצין נוער ארצי : מעבר לאובדנות. למדנו מודלים בעולם. כל משרד משלתי מאפסן בתוכו המון ידע ושאר הגורמים צריך להיות משותף. בספטמבר השנה עברה הצעת מחליטים שהקימה מערך לאומי, מאו"ר, שנותן מענה לכל האיומים על קטינים ברשת. יוצאים לדרך בימים האלה. המערך אמור לתת מענה לאובדנות ברשת ע"י הפעלת מערכות טכנולוגיות של איתור וניטור, יחד עם משרדי הרווחה והבריאות. אובדנות היא לא עבירה פלילית.

יפעת כהן, מנכ"ל סה"ר : קיימים 16 שנה. מתן מענה לגולשים באמצעים דיגיטליים, צ'אטים, קבוצות תמיכה בפורומים. סיירת עם איתור יזום. מנוע חיפוש שמנטר זה החידוש. החברה הישראלית צריכה להחליט מה היא רוצה לעשות.

מיר כתבן, מנהל חינוך ונוער במשרד החינוך : במערכת החינוך יש תכנים שנכתבו לגבי כלישה בטוחה, גם בשעת מחנך. בנוסף רכזים חברתיים. לגבי אובדנות אין לנו תכנים

שרה כהן, מנהלת שירות הרווחה :

ליאורה לייבוביץ, עמותת אשנ"ב : התנדבות ברשת ותמיכה. יש בעולם הדיגיטלי החדש הרבה אפשרויות. פונה לפייסבוק להשיג לעניין תקציב

טיליה מפרטנר : לקחנו על עצמנו לטפל בשיח בטוח ברשת. הפקנו סדרת רשת, תכנים בשיתוף אשנ"ב והכפתור האדום. על כל הנושאים

יסמין ליסמן, אגף טכנולוגיה במשרד החינוך : מובילים ועדה לגלישה בטוחה. תכנית שנתית לפנייה לעזרה, יחד עם שפ"י, מעודדים אנשים לקרוא לעזרה. יחד עם ההורים והצוותים החינוכיים. בהקשר של רשת, מושיטים יד ברשת, לעודד את העומדים מהצד להתערב. לכל שכבות הגיל, מכיתה א' ועד י"ב. לפנות למרכז ולמחנך.

יונתן דוכן מ"כפתור אדום" סיפר על מקרה מהשנה האחרונה, "נערה עברה בית ספר במהלך שנת הלימודים ולא השתלבה. פתחו עמוד באינסטגרם שקורא לרבקה להתאבד. עמוד עם 842 עוקבים. מי שעזר לה היו הנערות סביבה, חברות שפנו אלינו. ביקשנו מאינסטגרם ופייסבוק שישגרו את העמוד. הכוח האמיתי לעזור לילדים נמצא אצל הילדים עצמם ותפקידנו לעזור לילדים".

ריקי חן, על"מ : מפעילים גם אתר תמיכה לנוער. מרחיבים את השירות גם לצהריים כשהם נמצאים בבית ספר. מחצית הפניות היו בנושא אובדנות של הפונים או חברים. עובדים עם משרד הקליטה גם ברוסית וצרפתית.

עמית נוער עבודה : ייסדתי ארגון "נוער למען נוער". הכשרה לתת סיוע לבני נוער אחרים.

רויטל : יש כינוסים מחוייבים אבל קשים ומעיקים. לפעמים מעדיפים לשים בצד ולא להתמודד. הרשת כמצילת חיים נושא חשוב. נוציא קריאה למשרד החינוך, מודעות כי החברים יודעים. פנייה לפייסבוק. הכוח בידינו לזהות, לאתר ולהתריע, הרשת יכולה להציל חיים ובאופן מיידי